

กฎแห่งกรรมมีจริงหรือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ ญาณประทีป
คณะมนุษยศาสตร์

เราจะเชื่อหรือไม่เชื่อก็ตามว่า กฎแห่งกรรมมีจริงหรือไม่ แต่ตามหลักพุทธศาสนา พระพุทธองค์ทรงตรัสถึง กรรม อันหมายถึงการกระทำ หรือการประพฤติปฏิบัตินั่นเอง พระพุทธทรงแจ้งว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” นั้นเป็นเครื่องยืนยันถึงผลที่เกิดจากการกระทำ บางท่านอาจแย้งโดยยกข้อความสั้น ๆ ว่า “คนทำดีได้ดีมีที่ไหน คนทำชั่วได้ดีมีถมไป” ความที่แย้งนี้เป็นเพราะบุคคลเหล่านั้น ได้พบได้เห็นคนทำชั่วแต่ยังคงได้ดีมีหน้ามีตาคนกราบไหว้นับถืออยู่ บุคคลเหล่านั้นก็มีอยู่มากในสังคมมนุษย์ทุกวันนี้ ความชั่วที่ยังไม่ปรากฏผล อาจจะต้องอาศัยเวลาเปรียบเหมือนโรคมะเร็งที่พักตัวอยู่ เมื่อถึงระยะเวลาอันควรโรคร้ายนั้นก็กำเริบทำอันตรายบุคคลผู้นั้น คนทั้งหลายจึงได้เห็น ตัวอย่างการก่อกรรมทำเข็ญที่ให้ผลทันตา ก็พอมืออยู่ เราจะนับเนื่องเข้ากฎแห่งกรรมด้วยหรือไม่นั้น ไม่อาจให้คำตอบได้ เช่น คดีข่มขืนแล้วฆ่า ผู้ค้ายาเสพติด คดีลักพาเด็กไปเรียกค่าไถ่แล้วฆ่า บุคคลเหล่านี้เมื่อประกอบกรรมและถูกจับได้ ก็ต้องได้รับโทษประหารชีวิตเป็นต้น พระพุทธเจ้าทรง

ตรัสถึงเรื่องกรรมไว้หลายเรื่องหลายแห่ง โดยสอนหลักกรรมไว้ว่า กรรม เป็นเครื่องบันดาล กรรมเป็นเครื่องสร้างทุกอย่าง กรรมคือการกระทำ กระทำไว้อย่างไรย่อมเกิดผลแห่งการกระทำ เช่นนั้น เหมือนชาวนาหว่าน พืชไร่เช่นไร ย่อมได้รับผลแห่งพืชที่หว่านนั่น เช่นนั้น ในอภิธรรมปิฎก เวกขณสูตร กล่าวถึง กรรมว่า “หญิง ชาย คฤหัสถ์ บรรพชิต ควร พิจารณาเห็นว่า เรามีกรรมเป็นของตน เป็นผู้รับรองผลกรรม มีกรรม เป็นกำเนิด มีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์ มีกรรมเป็นที่อาศัย เราทำกรรมอันใดไว้ ตีก็ตาม ชั่วก็ตาม เราจักได้รับผลของกรรมนั้น”

และใน วาเสฏฐสูตร กล่าวถึงกรรมว่า

“บุคคลไม่ได้เป็นคนชั่ว ไม่ได้เป็นคนดี เพราะชาติ หากเป็น เพราะการกระทำ บุคคลเป็นชาวนา เป็นศิลปิน เป็นพ่อค้า เป็นคนรับใช้ เป็นโจร เป็นทหาร เป็นนักบุญชายัญ เป็นพระราชา เป็นเพราะการกระทำ โลกเป็นไปเพราะกรรม สัตว์ทั้งหลายผูกพันอยู่ที่กรรม เหมือนกับ สลักลิ้มเป็นเครื่องยึดรถที่แล่นไปฉะนั้น”

หลักพุทธศาสนาจึงชี้ให้เห็นว่า ความดีความชั่วที่บุคคลกระทำย่อม ได้รับผลตอบสนองเสมอ ไม่ช้าก็เร็ว ไม่มากก็น้อย

ในชาดกอันเป็นคำสอนเพื่อยกนิทานประกอบ เพื่อชี้ให้เห็นสิ่งดี ชั่วจากบุคคลที่ได้กระทำ จะมีส่วนหนึ่งเป็นคำอธิบายถึงความเป็นไป ของบุคคลที่ได้รับผลจากการกระทำ อย่างที่เราเรียกว่า กรรมตามทัน เช่น ในเรื่องสุวรรณสามชาดก เมื่อดาบส ดาบสินี ไปยืนหลบฝนอยู่ใต้ร่มไม้ ซึ่งติดกับจอมปลวก ที่จอมปลวกนั้นมีมือสรวพิชอาศัยอยู่ เมื่อน้ำฝนที่รด

ท่านทั้งสองไหลลงไปในรูของอสรพิษ มันจึงโกรธ พ่นพิษออกมาพอดีถูก
ตาทั้งสองข้างของดาบส ดาบสินี ทำให้ทั้งสองตาบอด ผลกรรมนั้นเกิด
จากกรรมเก่า กล่าวคือ เมื่อชาติก่อนดาบสเป็นหมอลดา ดาบสินีเป็นภรรยา
ของหมอลดา นั้น วันหนึ่งหมอลดาได้ไปรักษาคณไช้รายหนึ่งซึ่งเป็นโรคตา
คณไช้รายนี้เป็นคนมีทรัพย์มาก แต่เมื่อรักษาจนตาหายเป็นปกติแล้ว คน
ไช้ก็ไม่ยอมจ่ายค่ารักษา หมอลดาจึงปรึกษากับภรรยาว่า จะทำอย่างไรดี
ภรรยาโกรธมากจึงบอกให้สามีประกอบยานิคแรงขนานหนึ่ง แล้วนำไป
ให้ชายนั้นและหลอกลวงให้ชายนั้นไช้ยานานนี้บ้ายดา ชายนั้นเข้าใจ
ว่ายาของเขาดีจึงรีบไว้แล้วบ้ายดา ในไม่ช้าตาทั้งสองข้างก็บอดสนิท
นี่คือกรรมเก่าอันมีมาในนิบาตชาดก ส่วนในปัญญาสชาดกขอยกตัวอย่าง
ในสมุทโฆษ ที่กล่าวถึงพระสมุทโฆษกับนางพินทุมตีต้องว่ายน้ำอยู่ใน
ทะเลด้วยความลำบาก และต้องพลัดพรากจากกัน ทั้งนี้เพราะกรรมเก่า
ตามมาทัน กล่าวคือ เมื่อชาติก่อนขณะที่ทั้งสองพระองค์กำลังสร้างน้ำเห็น
สามแฉกน้อยพายเรือบิณฑบาตผ่านมา ด้วยความที่อยากจะสัพยอกหยอก
ล้อ จึงกระทุมน้ำให้เกิดคลื่น ครั้นคลื่นไปกระทบเรือของสามแฉกน้อย
เรือก็ล่ม ผลกรรมที่ได้กระทำจึงตามมาทันในชาตินี้ ทำให้พระสมุท-
โฆษกับนางพินทุมตีต้องกอดขอนไม้ว่ายน้ำอยู่ในทะเลและในที่สุดขอนไม้
ขาดจากกันจึงทำให้ทั้งสองพลัดพรากจากกัน

เรื่องกฎแห่งกรรมอันปรากฏในชาดกทั้ง นิบาตชาดก และปัญญาส-
ชาดกนั้นมีมากมาย และยังคงฝังใจคนไทยรุ่นพ่อแม่ปู่ย่า ตายายอยู่
สำหรับคนในสมัยนั้นนั้นถือว่าเป็นเรื่องไร้สาระ อย่างไรก็ตามเรื่องกฎ

แห่งกรรมในสมัยปัจจุบัน ยังมีเรื่องเก่าให้ปรากฏอยู่ซึ่งไม่อาจยืนยันได้
แน่นอนและชัดเจนว่าเป็นกฎแห่งกรรมหรือไม่ เช่น เรื่องความดีที่ไม่
สูญ ของ ท. เลียงพิบูลย์ เนื้อเรื่องมีว่า

เทศกาลตรุษจีน ตรงกับวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2504 ข้าพเจ้า
ถือโอกาสไปพักผ่อนที่ชายทะเลหาดพัทยาพร้อมทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ย่ำรุ่ง
วันที่ 15 ข้าพเจ้าออกเดินทางจากกรุงเทพฯ ตรงไปพัทยา วันที่ท้องฟ้า
มืดครึ้ม ฝนโปรยลงมาแต่เช้า รถมอเตอร์ไซด์บางคันไปไม่ไกลนัก รถหยุด
ลงเพราะเครื่องยนต์ไม่ทำงาน

ข้าพเจ้านำรถเข้าข้างทาง ลองตรวจแก้แต่เครื่องยนต์ก็ยังไม่ทำงาน
ข้าพเจ้าหมดปัญญาคิดว่าจะเข้ากรุงเทพฯ หาช่างมาแก้ไขดู ข้าพเจ้าสั่ง
ให้เด็กเฝ้ารถและตัวเองรอรถโดยสารเข้ากรุงเทพฯ ๖ รถโดยสารผ่านมา
ข้าพเจ้าโบกมือให้รถหยุด แต่ไม่มีรถคันไหนหยุดรับ รถส่วนบุคคลบาง
คันว่างพออาศัยนั่งได้ ไม่มีคันไหนรับ มีแต่หันหน้ามาหัวเราะเหมือน
เห็นข้าพเจ้าเป็นตลก ขณะนั้นฝนตกหนัก ข้าพเจ้าหลบเข้าไปนั่งใน
รถได้นึกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในถนนสายนี้ ข้าพเจ้าจำได้ว่า วันหนึ่ง
ขับรถกลับจากชลบุรี ผ่านคลองด่านได้ไม่กี่กิโลเมตร เห็นผู้คนพลุก
พล่านจึงหยุดรถที่หน้าบ้านครูเที่ยง ถามได้ความว่า เวลาบ่ายโมงมีรถ
ยนต์โดยสารจากศรีราชาเข้ากรุงเทพฯ ๖ หยุดที่หน้าบ้านครูเที่ยง มีคน
หญิงหญิงคนหนึ่งลงจากรถ หญิงคนนั้นคร่ำครวญไห้จะคลอด ครูเที่ยงจึง
ให้พักที่บ้านหาหมอแผนโบราณช่วยเหลือ แต่หญิงคนนั้นหมดสติ
ข้าพเจ้าบอกครูเที่ยงว่าจะเข้ากรุงเทพฯ รีบไปรับหมอ ครูเที่ยงแสดงความ

ดีใจ ข้าพเจ้าเข้ากรุงเทพฯ ตรงไปที่นเรศพยาบาล สีพระยา รับหมอไป
บ้านครูเที่ยงทันที หมอรีบตรวจอาการหญิงนั้นโดยด่วน ให้ยาและฉีดยา
ต่อมาได้ยินเสียงทารกร้อง หญิงนั้นฟื้นอันตราย ข้าพเจ้าจึงพาหมอลกลับ
กรุงเทพฯ

อีกครั้งหนึ่งข้าพเจ้าจำได้ว่า เย็นวันหนึ่งข้าพเจ้าเดินทางมาสมุทร
ปราการและกำลังจะกลับบ้าน มีชายคนหนึ่งมาถามข้าพเจ้าว่าจะไปไหน
ข้าพเจ้าตอบว่าจะเข้ากรุงเทพฯ ๓ ชั่วโมงทางชายผู้นั้นแสดงความผิดหวัง
ข้าพเจ้าจึงถามว่าจะไปไหน จึงทราบว่ารถของชายผู้นั้นยางแตกอยู่ที่
คลองด่านอาศัยรถคนอื่นมาปะยางแล้วหารถโดยสารกลับไปไม่ได้ ข้าพ-
เจ้าจึงตกลงใจไปส่ง

ข้าพเจ้าคิดถึงเรื่องเหล่านี้แล้ว ทำให้จิตใจสบายขึ้นอย่างประหลาด
และมั่นใจว่าทุกคราวที่คับขันมองไม่เห็นทางออก ในนาทีสุดท้ายจะพบ
ทางออกอันงดงามเสมอ พอฝนซาลงมีรถจ๊อบคันหนึ่งแล่นผ่านมา ข้าพเจ้า
รีบโบกมือให้หยุด เมื่อรถหยุด ข้าพเจ้าออกปากขอโดยสารเข้ากรุงเทพฯ ๓
ชายหนุ่มซึ่งเป็นคนขับรถแสดงความยินดีที่ข้าพเจ้าขอโดยสารไปด้วย ชาย
หนุ่มถามถึงจุดประสงค์ ข้าพเจ้าบอกว่ารถเสียจะไปตามช่างจากกรุงเทพฯ
มาแก้ ชายหนุ่มผู้นั้นบอกว่าอยากจะลองช่วยแก้ไขให้ ถ้าแก้ไม่ตกมี
เชือกอยู่ที่ท้ายรถจะลากรถกลับกรุงเทพฯ เอง ชายนั้นใช้เวลาแก้ไขไม่
นานนัก เครื่องยนต์ทำงาน รถใช้ได้เป็นปกติ

อีกเรื่องหนึ่ง พระครูนิเทศธรรมมาภรณ์ วัดมณีมาวาส สงขลา
เขียนเล่าไว้ในหนังสือศุภมิตรว่า

มีคนผู้หนึ่งเป็นคนประพุดิษฐ์ ชอบลักขโมยวัวควายถึงขนาด ปล้นบ้านก็เคยมี แต่ยังไม่ถึงขั้นเรียกไ้อ้เสีย ผู้เขียนจะเรียกว่านายคนชั่ว คราวหนึ่งนายคนชั่วไปปล้นบ้านแห่งผู้หญิงเจ้าของบ้าน ถึงแก่ความ ตาย ภายหลังญาติของผู้ตายสืบรู้ว่าเป็นการกระทำของนายคนชั่ว จึงคิด พยาบาทจะแก้แค้น แต่คนชั่วไม่รู้ตัว วันหนึ่งนายคนชั่วไปที่บ้านของ นายคนนั้น นายคนนั้นถามตรง ๆ ถึงเรื่องที่สืบทราบมาว่า นายคนชั่ว ไปปล้นบ้านแห่งเจ้าของบ้านตาย นายคนชั่วปฏิเสธและโกธธนายเจ้าของ บ้านว่าใส่ร้าย จึงเกิดทะเลาะกันขึ้น ผลที่สุดนายคนชั่วได้เทงนายเจ้า ของบ้านถึงแก่ความตาย แต่ด้วยเหตุผลกลใดไม่ทราบ ปรากฏว่านาย คนชั่วมิได้ต้องโทษตามกระบิลเมือง

อยู่มาวันหนึ่งนายคนชั่วไปนั่งดูโคชนอยู่ที่ใกล้รั้วบ้านข้างสนาม ชนโค บังเอิญโคตัวที่แพ้ ได้วิ่งมาทางที่นายคนช่วนั้นนั่งอยู่ นายคนชั่ว จึงลุกขึ้นเพื่อหลีกโคที่วิ่งมาเหยี่ยวตัวไปทางรั้วบ้าน ถูกไม้แหลมตำเข้าที่ ก้านคอถูกเส้นเลือดขาดถึงแก่ความตาย

เรื่องความดีที่ไม่สูญของ ท. เลียงพิบูลย์ และเรื่องนายคนชั่วของ พระครูนิเทศธรรมาภรณ์ที่เล่าไว้นั้น คนในปัจจุบันจะเชื่อในเรื่องกฎ แห่งกรรมหรือไม่ ไม่อาจทราบได้ แต่เรื่องที่เล่าทั้งสองเรื่อง เป็นเหตุ การณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ในชีวิตจริง หากไม่เชื่อในเรื่องของกฎแห่งกรรม เราก็มีทางให้เลือกได้อีก 2 ทาง ซึ่งโลกกำหนดไว้ให้คือ ทางดีกับทางชั่ว ผู้มีวิจาร์ณญาณพึงเลือกทางเดินเอาเองเถิด.